

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., SATURDAY MORNING, OCTOBER 9, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

OB TEDNU

Rusi ogrožajo Kijev, ko so strli nemško linijo ob Dnjepru

Japonski poslanik v Moskvi, Sato, predvidno namiguje Rusom, da se bodo Nemci ustavili ob reki Dnjepre in potem vprašajo, da bo rusija za premirje z obljubo, da Rusijo zapuste Rusijo. Ako Rusija ne bo ugodila, pravi da je Sato, bo Nemčija sklenila premirje za vsako ceno z Ameriko in Anglijo ter spustila njih v zapadno Evropo, dočim so nemške čete zadrževalne Rusijo na vzhodni fronti. Američki angleški uradniki so prepričani, da je vse to Nemcem po govoru, toda so prepričani, da Rusija ne bo zgrabilna za ta trnek.

Tako imajo Rusi zdaj tri oprije na zahodnem bregu Dnjepra, 1) severno od Kijeva pri izlivu reke Pripet v Dnjeper, 2) južno od Perejaslava, 50 milj južno od Kijeva in 3) med Dnjepropetrovskim in ovinkom Dnjepra.

Rusi, ki stoje pred Kijevom na levem bregu Dnjepra, ga bodo napadli spredu, drugi ga bodo skušali obkoliti od juga. V nevarnosti za jetja je vsa nemška armada, ki se nahaja v ovinku Dnjepra in na polotoku Krimu.

Mussolini je prenestil svojo vlado iz Rima v Bolzano

Bern, Švica. — Nemška okupatorska armada v Rimu se očividno pripravlja na bodoče boje za mesto, ker je poslala iz mesta vsé moške v starosti 18 do 33 let ter preselila sedeži bombardirali američko letalsko bazo na Kitajskem.

Premestitev vlade iz Rima v Bolzano, ki leži komaj 36 milj od nemške meje, je bil sporocan v depesici časopisu Berliner Boersen Zeitung.

Vile rojenice

Na 6. oktobra so prinesle vile rojenice družini Mr. in Mrs. Roger Petrovich, 844 Rondell Rd. dete se dobro počutita. Mati je hči družine Mr. in Mrs. John Prelc iz Painesville, O. Čestitke!

Burma

Američki bombniki so vsipali bombe na železnico 20 milj južno od Mandalay v centralni Burmi. Bombe so napravile Japonec mnogo škode na poslopijih in železniški opremi.

Ko se je nahajal na 3 dnevnem dopustu korporat Paul Kostainsek pri svoji sestri Mrs. Rose Košir, 6709 Bonna Ave., se je poročil v cerkvi sv. Kristiane v Euclidu z Miss Mary Jane iz 19600 Ormiston Ave. Vse najboljše v novem stanu.

Ne pozabite, da je do 15. oktobra zadnji čas, ko lahko posljete božična darila vojakom, ki služijo preko morja.

Ako oddaste darilo po tem dnevu, pošta ne garantira, da bo došlo do božiča. Zavoj ne sme biti daljši kot 15 inčev in ne sme tehtati čez 5 funtov.

Nazaj napišite natancen naslov in pa označite z "Christmas Gift." Pošljite take stvari, ki se ne pokvarijo. Vsakega, tudi najmanjšega spominčika bo vojak vesel, ko se bo daleč od doma spominjal božičnih praznikov doma.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo odhodnico. Želimu mu vso srečo in pa zdrav povertek.

John Edward Debevec, sin Mr. in Mrs. John Debevec iz 1284 E. 168. St. je odšel 6. oktobra v San Diego, Calif., v službo Strica Sama. Še enkrat pozdravlja vse prijatelje in znance ter se želi iskreno zahvaliti sosedom in prijateljem za darila in lepo od

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave.

Henderson 6623

Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

N A R O Č N I N A :
 Za Ameriko in Kanado na leta \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
 Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četr leta \$2.25.
 Za Cleveland in Euclid, po raznalačih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.50,
 četr leta \$2.00.
 Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
 United States and Canada \$5.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
 U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
 U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
 Cleveland and Euclid by carrier \$5.50 per year, \$3.50 for 6 months.
 \$2.00 for 3 months
 Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 238 Sat., Oct. 9, 1943

Bodoča konferenca velesil z ozirom na mir

Predsednik Roosevelt, premier Churchill in premier Stalin bodo skušali določiti usodo sveta, kadar bodo dosegli zmago v tej vojni. Danes ima vsak teh treh državnikov, svoje načrte, toda dočim se Roosevelt in Churchill v mnogih zadevah strinjata, je treba najti pot, da se pridobi tudi Stalina.

To bo na programu na bodočem sesfanku zastopnikov Amerike, Anglije in Rusije. Na tej konferenci bodo obravnavali vprašanja, kot: kaj storiti z Nemčijo, ko bo enkrat premagana; kakšna Francija se bo izčimila iz te vojne; kaj načrti, toda dočim se Roosevelt in Churchill v mnogih zadevah strinjata, je treba najti pot, da se pridobi tudi Stalina.

To so zelo akutni problemi, to bo vsak priznal. Znaki so vidni, da se Amerika, Rusija in Anglija na odgovorih na zgornje probleme že danes ne razumejo. Kadar se bodo stali angleški zunanjji minister Eden, ameriški državni tajnik Hull in ruski zunanjji komisar Molotov, bodo skušali najti bazo za sporazum. Kadar in če bodo našli to bazo, se bodo šele sestali Roosevelt, Churchill in Stalin, ter izgotovili končni program.

Glavno vprašanje bo, če naj se združijo Amerika, Anglija in Rusija, da vzdrže trajen mir po vojni? Ali pa bodo šele vsaka svojo pot, ki bo vodila do tekmovalja in — v tretjo vojno?

Eno vprašanje, ki ga bo stavila skoro gotovo Rusija, bo to, če bosta Amerika in Anglija podpirali evropske vlade, kot so bile pred vojno. Dozdaj so zapadni zavezniki s svojo akcijo pokazali v zasedenih deželah, da najraje delajo kupčije z ustavnim oblastjo. S tem so preprečili revolucijo v Severni Afriki. V Italiji Amerika in Anglija podpirata vlado kralja Emanuela. Ako bosta šli po isti poti naprej, bodo v Evropi, zlasti na Balkanu in vzhodnih deželah isti kralji in iste oblasti na vladu, kot so bile pred vojno.

Na drugi strani pa skuša Rusija izvesti revolucionarne metode ter podpira v sovražnih deželah razne prevratne skupine. To zna privesti po vojni do prelivanja krvi med staremi vladami in novimi.

Amerika in Anglija bosta morda v svoji politiki gotovo nekaj popustili, da pridobita Rusijo za povojni program.

Trozveza se bo morala sporazumeti glede postopanja z Nemčijo. Ali bodo ruska, angleška in ameriška armada zasedle vsaka svoj del Nemčije, ali bodo tvorile vse tri skupno okupatorsko armado? Ali bodo imele vse tri države enako besedo pri upravljanju povojske Nemčije?

Ker rusko časopisje kritizira zavezniško vojaško upravo v Italiji, to znači, da ima Rusija popolnoma drugačen načrt za upravo Nemčije.

Drugo vprašanje bo, ali naj ostane Nemčija tudi po vojni močna sila. Roosevelt in Churchill vztrajata na tem, da morata biti zrušena nacizem in nemški militarizem. Obsta za popoln razrožitev Nemčije. Stalin ima pa mnenje, da nemški narod lahko obdrži svojo armado, ako se iznebi Hitlerja ter si ustvari ljudsko vlado.

Važno vprašanje bo tudi glede nemške industrije, ki je danes baza za njeno vojaško moč. Dokler ima Nemčija to industrijo, bo vedno nevarnost, da se bo zopet oboržila. Na drugi strani pa bo Nemčija ekonomski uničena, ako se zruši njena industrija. Zrušena Nemčija bi bila slab trg za ameriško in angleško blago in zrušena Nemčija bi ne mogla popraviti uničene Rusije direktno ali z odškodnino.

Zato bo v dobrobit Rusije in njenih zaveznic izdelati, kaj načrt, po katerem bo ostala Nemčija ekonomsko solidna.

Nekateri ameriški in angleški državniki so za to, da se Nemčijo razkosa. En načrt je, da se da Bavarijo Avstriji in osamosvoji Porenje. Vzhodna Prusija, izvor nemškega militarizma, naj bi šla k Poljski. Taka oslabljena Nemčija bi ne bila nikdar več nevarna svetovnemu miru. Kje stoji Stalin na tem vprašanju, ni znano.

V ozkem stiku z bodočnostjo Nemčije je bodočnost Poljske. Rusija je leta 1939 zasedla vzhodno Poljsko in sedaj trdi, da je to njena lastnina, ker jo je vzel Nemčiji. Mr. Roosevelt in Churchill dozdaj še nista privolila v to. Angleški zunanjji minister Eden svetuje, naj bi Rusija obdržala zahtevano in se dalo Poljski v zameno nemško Prusijo. Poljske državljane naj bi se izselilo iz ozemlja, zasedenega ob Rusije in se jih naselilo v Prusiji, odkoder bi se prej izselilo Nemce.

Stalin bo zahteval za Rusijo Baltiske dežele, del Finske, Besarabijo in severno Bukovino, trdeč, da to potrebuje kot zid za varnost Rusije. Roosevelt in Churchill ga bosta skušala pregovoriti, naj odstopi od te zahteve, ker v zvezi z Ameriko in Anglijo se Rusiji ni treba dati ničesar.

Kar se tiče Zedinjenih držav, pa ne bodo imeli nobeni zaključki gori omenjenih državnih nobenega pomena, če jih ne bo potrdila dvetretjinska večina ameriškega senata. Ameriški senat, to je gotovo, pa ne bo odobril nobenih preveritnih idej, če vemo, da imajo veliko besedo senatorji iz južnih držav.

Louis Adamič in Slovenska ljudska stranka

P. BERNARD AMBROŽIČ OFM.

II.

Adamič piše v "Harper's Magazine,"

"In the 1910's, while led by the Reverend Janez Krek—a great and good man by any standards—the SPP (Slovenska ljudska stranka) was a sound factor in the life of Slovenian people."

Tako nato pripoveduje, da je Kreka nasledil Korošec in se je ustanovila Jugoslavija. Teda pa je povedati o Slovenski Ljudski Stranki nekaj popolnoma drugega. Takole piše:

"From then on however the SPP was consistently opportunistic and reactionary."

Po Adamiču je torej ogromna razlika med "dobro" Slovensko Ljudsko Stranko pod Krekom in med "hudobno" SLS pod Korošcem. Mejnaj je bila ustanovitev Jugoslavije in predsedstvo dr. Anton Korošca v stranki.

Niti malo ne mislim trditi, da Slovenska Ljudska Stranka ni imela na sebi nikakih napak in da ni delala nobenih nepravilnosti. Mislim sem si pa takoj, ko sem prebral Adamičev analizo te stranke, da se niso vse slabe stvari ugnedile v stranki šele v Jugoslaviji in tudi ne šele pod Korošcem. Toda iz svojih lastnih spominov bi se niso upal dokazovati svojega mnenja, zato sem začel brskati po knjigah. Segel sem po eni, o kateri vem, da je znana tudi Adamiču in jo je sam bral. To je knjiga, ki nosi naslov "Slovenci" in je izšla v Ljubljani leta 1923, torej pet let po ustanovitvi Jugoslavije. Spisal jo je Franc Erjavec, ki je priznan objektiven nabiralec gradiva za novejšo slovensko zgodovino. Ta mož ni bil nikoli "klerikalci" v Adamičevem smislu, da si je bil vsaj nekaj časa član Slovenske Ljudske Stranke. Izpod peresa tega moža v knjigi "Slovenci," ki je izšla leta 1923 beremo na straneh 90, 91 in 92 naslednje:

"Če analiziramo v kratkem delo, ki ga je izvršila (SLS) zadnjih 15 let pred vojno v Sloveniji, moramo priznati, da je bilo zelo obsežno. Zanesla je popolnoma novega duha v občinsko ter tudi v deželno politiko, kjer se je začelo po sterilni liberalni dobi novo, intenzivno in širokopotezno delo, ki je bilo namenjeno v prvi vrsti kmečkemu prebivalstvu. Zidala in odpirala je (SLS) nove šole (ustanovila je na primer zadružno šolo, ki je bila druga v Evropi), gradila ceste, železnic, vodovode, električne centrale in moderne gospodarske naprave, s pomočjo strokovnih šol tečajev in nadzornikov dvigala in pospeševala moderno kmetijstvo, živinorejo, gozdarstvo, vinogradstvo, planinarstvo, gospodinjstvo, sadjarstvo, zadružništvo itd. Ustanovila je obrtni pospeševalni urad, občinske posredovalne urade, trgovske šole, pripravljala deželne zavarovalnice in delavske posredovalnice, sklenila moderni lovski, cestni, vodnopravni, planšarski zakon itd.

Torej vidimo črno na belem, da je bila neka mera oportunitetna pri Slovenski Ljudski Stranki že PRED SVEOVNO VOJNO, ko je živel še dr. Janez Krek, "a very good man by any standards," in je ostal živ še tudi tri leta med vojno, vse tja do jeseni leta 1917. Nič ne bomo tajili, da je tista mora oportunitetna ostala tudi še po vojni in vse tja do druge svetovne vojne. To nam ne bo težko razumeti, ako pomislimo, da so bili "klerikalci" vedno samo ljudev in ne angeli. In če bi bil Adamič samostojno, kar je z nami vred bral pri Erjavcu, bi bilo vse OK.

Toda Adamič je moral stvar napeljati tako, da je mogel pozneje očrniti Korošca in vso SLS zapisati med "klerofašisti." Krek in SLS pod njim sta moralna pri Adamiču igrati vlogo "pridnega Janezka" samo zato, da je moral potem Korošec prevzeti bolj neprijetno vlogo "hudobnega Mihca."

To je prav natančno tako kot je bilo pred nekaj meseci, ko je mene pohvalila Enakopravnost samo zato, da je mogla potem toliko bolj udrihniti po kanoniku Omanu. Sicer se pa Adamič že dolgo rad uči od veleumov pri Enakopravnosti, torej ni prav nič čudno, da se njegova šola pozna tudi v "Harperju" in se bo kajpada poznala tudi v njegovih epochalnih knjigah.

Zaponke, ki jih dobe za odlikovanje oni, ki dajo kri Rdečemu križu, nosijo napis: pro patria — kar pomeni: za domovino —

Društvo Srca Jezusovega (samostojno)

V nedeljo 10. oktobra ob eni popoldne (to naj bo povedano za vse tiste člane, ki mogoče še ne vedo, kedaj se vrše naše seje) se vrši seja našega društva. Želite bi, da bi to brali posebno tisti, ki jih je treba vsake tri mesece opominjati na njih člansko dolžnost, to je, na zaostalih asesmentih.

Prvih šest mesecev se je bilo stevilo takih precej zmanjšalo. V zadnjem času pa so se pričeli zopet pojavitati, kakor gove po dežetu. Zato pa vse tiste ponovno opominjam: nikar ne žakajte na tajnikovo opozorilo, da je čas plačati društveni asesment, plačajte ob času. Če tega ne boste storili, potem posledice samim sebi pripisite in se nikar ne jezite na tajnika ali kakega drugega odbornika, če boste črtan iz društva. Komur ne mogoče plačati asesmenta, naj se zglasti na seji in bo članstvo že prav ukrenilo, kot je to že v mnogih slučajih v preteklosti. Če se pa ne javite, tedaj pa boste kar brez skrbi, da se bo postopalo po društvenih pravilih neoziraje se, kdo je zaostankar z asesmentom.

Nedeljska seja bo važna in za vsakega člena pomembna. Slišali boste tudi trimesecno računsko poročilo, kar bi moralo zanimati vsakega zavednega člana. Zelo je žalostno, ko pride na sejo komaj po deset ali petnajst članov izmed 150. Kako pa naj potem društvo napreduje. V tekočem poslovnem letu smo imeli že sedem smrtnih slučajev. Poleg tega pa imamo tudi vedno dovolj bolnikov na listi. Saj ne oporekam nikomur podporje, ker zato je vsak pristopil v društvo, da bo preskrbljen vsaj delno v slučaju bolezni ali nesreča, ampak pri tem pa je vsak ob vstopu v društvo tudi obljubil, da bo vestno izpolnjeval svoje dolžnosti do društva in če članstvo ne vrši svojih dolžnosti napram društvo, kako naj potem društvo vrši svoje obveznosti napram svojem članstvu?

Tukaj ni druge pomoči, kot da se članstvo zaveda svojih oveznosti in s tem pomaga društvo do nadaljnega obstoja. S zaostankarji v asesmentu ima tajnik samo nepotrebno delo in skrb. Kajti noben tajnik ne želi, da bi se število članstva zrnilo v črtnjem, saj je dovolj, kaj naše vrste rdeči smrti, a namenstva za umrli pa ni.

Kam jadra tako društvo? Odgovor je jasen. Torej, bratje, pridevite v nedeljo na sejo in prav priporočljivo bi bilo, da se preskrbljen vsaj delno v slučaju bolezni ali nesreča, ampak pri tem pa je vsak ob vstopu v društvo tudi obljubil, da bo vestno izpolnjeval svoje dolžnosti do društva in če članstvo ne vrši svojih dolžnosti napram društvo, kako naj potem društvo vrši svoje obveznosti napram svojem članstvu?

Zadnjič poročana vsota \$1,303.75 in sedaj nabran \$1,045.00, torej skupna vsota do 30. septembra \$2,348.75.

Vsi upamo in želimo, da bomo enkrat v bližnji bodočnosti se veselili dneva, ka bo prišla novica, da je naš narod zopet prost in svoboden. Do takrat pa izrekam vsem v imenu našega slovenskega naroda v starem kraju najlepšo zahvalo.

John Susnik, tajnik.

— — —

Postrežba, ki jo zmore vsak

Nam je znano, da nenadna

smrt dragega povzroči težko breme de na ravnem sredstvom družine, ki more izdati samo

omejeno vsoto za žadnjò posrežbo.

To je prav natančno ob pravilu

če ne bo žadnjò posrežbo.

“Concord” grozdja splah dober

letos nemogoče je,

Uncle Sam ga bo pokupil

in porabil le za se.

Farmar če ga kaj prodati

hoče, močno ga skrb,

trgt' sam ne more vsega,

delavcev pa ne dobil!

V list kak svoj oglas vam sreča

“Tone grozdja zrelega

jaz imam sedaj naprodaj,

trgrajte pa sami ga.”

Pa zaradi vseh razmer teh,

v kletih ne bo vinskih mali,

letos marsikateri “boarder”

tam bđ ležal prazen, suh,

Naši ljubi pa rojaki,

trdujni, žejni še tako,

si tešili bodo grla;

z mlekom, kavjo in vodo...

Iz rusko-poljske revolucije

Spisal dr. Leopold Lenard

"Jaz sem se vedno bala za te-
stni služkinje. Jaz sem se več-
krat čudil, kako zamore biti v
bitju, ki ni imelo nobene iz-
obrazbe in se celo življenje bo-
ri z najtežavnejšimi razmerami,
toliko naravne razumnosti
in toliko življenske energije.
Hotel sem poskusiti, kak vti-
bo na njo naredila moja novica
v povedem sem celo stvar. Za-
molčal sem samo imena.

Stefča se je pa samo lahno
nasmejhnila:

"To ni nič!" odvrnila je z
nasmehom. "Kaj takega se pri-
nas lahko vsakemu prigodi. Saj
ga skoraj ni poštenga človeka
v našem mestu, ki bi že ne se-
del. Jaz sem videla že drugačne
reči. Vzeli so mojega moža in
ga zaprili. Njemu se je pa-
šlo naravnost za življenje, ker
bi bil v zvezi z bojevcem. Nič ni-
sem slišala o njem nekaj mese-
cev in nisem vedela, če je še živ,
ali pa so ga že obesili. Slednjič
je pa vendar prišel zopet domov.
K sreči ga vladni agent
pri preiskavi na sodišču ni mo-
gel več spoznati in tako je bil
oproščen. Toda vse je viselo
sam na enem lasu. Seveda ga
je jača tako zdela, da še sedaj
ni za nobeno delo. Oba živi-
va od mojega zasluga."

Meni se pa stvar nikakor ni
zdela tako malenkostna in nje-
ne besede me niso mogle pomiti.

Slednjič je rekla po kratkem
namislu:

"Nikar si ne delajte skrb! Bojna organizacija ve gotovo
že za ta slučaj in bo brez dvo-
ma storila za mladino več, kot
ki vi mogli s svojimi skrbmi."

Njenim besedam sicer nisem
mogel oporekat, vendar sem do-
doljno pokazala, da je postala
nepotrežljiva.

"Vi veste, da nisem prijatelj
bojne organizacije, ker jo sma-
tram za pogubno in njena sred-
stva za nenavnina in nedopust-
ljiva. Ravno tako pa seveda
tudi ne morem simpatizirati z
vladnim in policijskim siste-
mom. Toda eno je, kar mi de-
la vas simpatičneje od vladnih
organov. Pri vas je dobra vera,
požrtvovanost in navdušenje
za svoje ideale, pri onih pa te-
ga ni. Nisem se tudi strinjal z
Vitoldom in njegovem delovanjem.
Vendar bi srčno želel, da
bi njegovo življenje ne bilo uni-
čeno. Strah, katerega se je na-
uil, je zanj gotovo že kazni do-
volj. Pa tudi vaša organizacija
je pri tem kolikor toliko pri-
zadeta in ima lahko zanje ne-
prijetne posledice. Saj imate
že dovolj mučenikov po nizki
cen. Poleg tega vem jaz že ne-
kako podrobnosti, ki bi bile lahko
važne za organizacijo in za re-
šitev Vitolda. Ali bi ne mogli
morda vi posredovati, da bi pri-
šel v osebno stiko s kakšnim
članom vaše organizacije in se
z njim pogovoril o nekih rečeh
—?"

Stefča je obstala in se zami-
slila:

"Jaz mislim, da sva midva že
toliko znana, da mi lahko za-
upate," dodal sem.

"O vašem poštenju ne dvo-
mim. Sicer je pa treba povsod
nekaj riskirati, drugače bi ne
prišli nikam. Težava je v
tem: jaz nimam neposrednih
stikov z osebami, kakor bi si
jih vi želeli. Ne vem, če mi bo
mogoče postreči."

"Poskusite, ako bo mogoče.
Toda ne pozabite, da je stvar
najnja."

POZOR GOSPODARJI HIŠ!

Kadar potrebujete vaša streha popravila, kritja z asfaltom ali škrilja, se z vso zanesljivostjo obrnite na nas, ki smo
v zadnjih 30 let v tem podjetju in dobro poznani tudi mnogim Slovencem.

The Elaborated Roofing Co.

6115 LORAIN AVE. GARFIELD 2434

Kadar potrebujete vaša streha popravila, kritja z asfaltom ali škrilja, se z vso zanesljivostjo obrnite na nas, ki smo
v zadnjih 30 let v tem podjetju in dobro poznani tudi mnogim Slovencem.

Naši Korošci

Tudi na Koroškem ne mirujejo, tako je poročilo 10. marca londonski radio v teku slovenskih in srbohrvatskih oddaj za Jugoslavijo, da Slovenci tudi na Koroškem prizadevajo mnogo preglavic nemški oblasti. Koroški gauleiter, Reiner, je pred kratkom v Celovcu ostro obsojal oni del prebivalstva, ki podpira sabotažo. Pritoževal se je tudi nad tem, da mnogo avstrijskih delavcev podpira slovenske upornike.

Hotel sem poskusiti, kak vti-
bo na njo naredila moja novica
v povedem sem celo stvar. Za-
molčal sem samo imena.

Stefča se je pa samo lahno
nasmejhnila:

"To ni nič!" odvrnila je z
nasmehom. "Kaj takega se pri-
nas lahko vsakemu prigodi. Saj
ga skoraj ni poštenga človeka
v našem mestu, ki bi že ne se-
del. Jaz sem videla že drugačne
reči. Vzeli so mojega moža in
ga zaprili. Njemu se je pa-
šlo naravnost za življenje, ker
bi bil v zvezi z bojevcem. Nič ni-
sem slišala o njem nekaj mese-
cev in nisem vedela, če je še živ,
ali pa so ga že obesili. Slednjič
je pa vendar prišel zopet domov.
K sreči ga vladni agent
pri preiskavi na sodišču ni mo-
gel več spoznati in tako je bil
oproščen. Toda vse je viselo
sam na enem lasu. Seveda ga
je jača tako zdela, da še sedaj
ni za nobeno delo. Oba živi-
va od mojega zasluga."

Meni se pa stvar nikakor ni
zdela tako malenkostna in nje-
ne besede me niso mogle pomiti.

Slednjič je rekla po kratkem
namislu:

"Nikar si ne delajte skrb! Bojna organizacija ve gotovo
že za ta slučaj in bo brez dvo-
ma storila za mladino več, kot
ki vi mogli s svojimi skrbmi."

Njenim besedam sicer nisem
mogel oporekat, vendar sem do-
doljno pokazala, da je postala
nepotrežljiva.

"Vi veste, da nisem prijatelj
bojne organizacije, ker jo sma-
tram za pogubno in njena sred-
stva za nenavnina in nedopust-
ljiva. Ravno tako pa seveda
tudi ne morem simpatizirati z
vladnim in policijskim siste-
mom. Toda eno je, kar mi de-
la vas simpatičneje od vladnih
organov. Pri vas je dobra vera,
požrtvovanost in navdušenje
za svoje ideale, pri onih pa te-
ga ni. Nisem se tudi strinjal z
Vitoldom in njegovem delovanjem.
Vendar bi srčno želel, da
bi njegovo življenje ne bilo uni-
čeno. Strah, katerega se je na-
uil, je zanj gotovo že kazni do-
volj. Pa tudi vaša organizacija
je pri tem kolikor toliko pri-
zadeta in ima lahko zanje ne-
prijetne posledice. Saj imate
že dovolj mučenikov po nizki
cen. Poleg tega vem jaz že ne-
kako podrobnosti, ki bi bile lahko
važne za organizacijo in za re-
šitev Vitolda. Ali bi ne mogli
morda vi posredovati, da bi pri-
šel v osebno stiko s kakšnim
članom vaše organizacije in se
z njim pogovoril o nekih rečeh
—?"

Stefča je obstala in se zami-
slila:

"Jaz mislim, da sva midva že
toliko znana, da mi lahko za-
upate," dodal sem.

"O vašem poštenju ne dvo-
mim. Sicer je pa treba povsod
nekaj riskirati, drugače bi ne
prišli nikam. Težava je v
tem: jaz nimam neposrednih
stikov z osebami, kakor bi si
jih vi želeli. Ne vem, če mi bo
mogoče postreči."

"Poskusite, ako bo mogoče.
Toda ne pozabite, da je stvar
najnja."

DELO DOBIJO

Moške se sprejme

DA PODPREJO NAPAD

Naše delo je vojno delo; mi iz-
delujemo isti produkt v mirnem
času; pridite, da se pogovorimo.

Mnogo del odprtih

Ne zahtevajo predznanja

Lepa prilika služiti dober de-
nar, dokler se učite dobičanosa-
nega dela. Visoka plača na uro
z avtomatičnim zvišanjem po
starih tednih na produkciji.

Veliko overtime.

Potrebujemo tudi
mizarje

pomagače pri kleju.

pomagače pri formiranju

WILLARD STORAGE BATTERY CO.

246 E. 131. St.

(blizu St. Clair)

(Oct. 9, 13, 14, 15)

OSKRBNICE

Počasni čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj.

Šest noči v tednu.

7 MESTU —

750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

DELNI ČAS —

1424 Argonne Rd., South Euclid, O.

Tri ure na dan, 6 dni na teden.

Plača \$9.90 na teden.

DELNI ČAS —

1588 Wayne Rd., Rocky River.

Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu,

se ne priglasite.

Employment Office odprt

od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan,

razen v nedeljo.

The Ohio Bell Telephone Co.

700 Prospect Ave., Soba 901

(238)

Stanovanje v najem

V najem se da stanovanje 5

sob, kopalnica, furnez. Poklicite

od petih popoldne naprej

HE 5438. Lahko se tudi zgla-

site na 13822 Deise Ave. (238)

3 hiše naprodaj

Na 509 E. 185 St., 5 sob, zra-
ven Lake Shore Blvd., lepa
okolica.

Na 19519 Shawnee Ave., no-
vovo zidan bungalow; 4 sobe in kopalnica.

Na 21221 Arbor Ave., nov-
ovo zidan bungalow; 4 sobe in kopalnica.

V te hiše se lahko takoj vse-
lite. Tudi za lot se zamenja.

John Robich
Building Contractor
18650 Meredith Ave.
KE 5152

(238)

Dober kup

Hiša naprodaj na 7210 Lock-
year Avenue; sedem lepih sob,
novovo zidan, znotraj in zunaj,

dober furnez; garaža za 2 avto; cena pravá za vas.
Proda jo lastnik. Poklicite

SHadyside 5908 za sestanek.

(238)

V Euclidu

844 E. 207. St., blizu Slovens-
kega društvenega doma, 4 sobe
in hiša, 100x300 čevljev zemlje,

cena znižana na \$3,850.

Knific Realty
18603 St. Clair Ave.

IVanhoe 7540,

Če ni odgovora, poklicite

KENmore 0288.

Stanovanje se odda

Odda se stanovanje 3 sob za
malo in pošteno družino. Slo-
veneci imajo prednost. Vprašaj-
te na 1133 Norwood Rd. (239)

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Zenske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo držav-
ljajstva. Nobena starost ni ome-
jena, ako ste fizično sposobni
opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(240)

Hiša naprodaj

Proda se hiša za 2 družini, 5

sob spodaj, 5 zgorej, novo-

barvana in dekorirana. Cena je

